

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Elazığ sınırları içerisinde, güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda uzanan HAZAR GÖLÜ, 7000hektar yüzölçümünde tektonik bir göl olup, Elazığ-Diyarbakır Karayoluna paralel bir şekilde uzanan göl, doğal sit alanı statüsündedir.

Elazığ, Malatya, Diyarbakır ve Bingöl illerine olan yakınlığı, doğal güzelliği bol oksijeni doğal bitki örtüsü ve dengeli çevresel ve ekolojik yapısıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizde yaşayan halkın, doğa, deniz, spor, kültür ve turizm amacıyla çok yönlü (rekreatif) yaralandıkları doğa harikası bir yerdir.

Göl suları sulama ve enerji üretiminde kullanılmaktadır.

Ancak, göle kıyısı olan Gezin ve Sivrice kasabalarının atık suları ile göl çevresinde yer alan yazlık konutlar kamu kuruluşlarına ait eğitim ve dinlenme tesisleri atık suları arıtılmadan göle verildiği, göl çevresinde yer alan belediyelerin düzenli katı atık depolama alanlarının bulunmadığı dere ıslah ve erozyon çalışmalarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yine enerji üretmek ve sulama amacıyla 1220 metre eşik kotunda tünel ile gölden su alınması ve enerji ihtiyacına göre gölün maksimum 1243.81 metre, minimum 1234.56 metre kotlarında işletilmesi sonucu suların çekilerek gölün sürekli bir şekilde küçüldüğü gözlenmektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere, bilinçsiz ve sorumsuzca yapılaşma, alt yapı eksikliği, yetki karmaşası, ıslah ve erozyon çalışmalarının yapılmaması ve HES'in öngörülen ve planlananın çok üzerinde enerji üretiminde bulunması nedenleriyle bir yandan göl suları çekilip göl küçülürken öte yandan kirliliğin artması suretiyle de ekolojik ve çevresel denge bozularak doğa harikası güzelim HAZAR GÖLÜ'nün, bataklık haline dönüşüp yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalması yadsınamaz bir gerçektir.

Bu nedenle;

1.HES'in göl suyunun çekilip küçülmesindeki etki ve sorumluluğunun araştırılması,

2. Bilinçsiz ve sorumsuz yapılaşmanın ve alt yapı eksikliğinin göl sularının kirlemesindeki rolünün araştırılması,

3. "Bilim Araştırma Enstitüleriyle" işbirliğine gidilerek "Hazar Gölünün Kurtarılması" için alınacak önlemlerin ve yapılacak düzenlemelerin belirlenmesi,

amacıyla, Anayasamızın 98., İktüzüğümüzün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırmasının yapılmasını arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

, /

Muhsin KOÇYİĞİT
Diyarbakır Milletvekili
ve 30 Milletvekili

GEREKÇE

Bugün Elazığ'ın en büyük çevre sorunlarının başında HAZAR GÖLÜ gelmektedir. Kanalizasyon-altyapı yetersizliği, su kodundaki düşme ve erozyon yüzünden su kalitesi bozulan ve kirlenen HAZAR GÖLÜ yok olmama mücadelesi vermektedir.

HES'in HAZAR GÖL'ünden çekmesi gerektiği su miktarı yıllık en fazla 76 Milyon m³ olması gerekirken 133 Milyon m³ su çekmesi, ile HAZAR GÖL'ündeki su, seviye olarak yüzeyden 150-200 metreye, derinlikte ise 2.5 metreye düşmüştür. Göldeki su seviyesinin bu kadar düşmesi, göl için bir afettir bataklıktır. Hazar gölündeki sulak alanda yer alan canlı ve cansız varlıkların korunması, sürdürülmesi için bunun önüne geçilmesi gerekir. Bir gölün ömrünün korunması için su seviyesinin korumakla olabilir.

Göldeki sığlaşma, göl dibinde balçık oluşumunu ve kirlenmesine neden olmaktadır. Kirlenme ve balçık oluşumunun önlenmesi için HAZAR GÖL'ü çevresinde erozyonla mücadelenin bir program dahilinde, araştırma enstitüleri ile birlikte çalışılarak belirlenmesi ve yapılması gerekmektedir.

Hazar Gölü, kıyılarındaki kirliliğin insan sağlığını tehdit eder bir konuma gelmiştir. Bunda göl çevresinde yaşayan bütün kesimlerin, hükümetlerin, belediyelerin, yazlıkçıların, kamu kurum ve kuruluşlarının kamplarının, göl kıyısındaki yerleşim yerlerinin, günü birlik tatilcilerin, katı atıklarının neden olduğu, bu kirliliğe alt yapı eksikliğinin de neden olup olmadığının araştırılması gerekir.

Göller doğanın gereği hassas jeolojik olaylar sonucu ortaya çıktığı gibi bunlar kısa ömürlü yapılardır. İnsanlığın dönemi içerisinde duyarsız olan çevre ve insan faktörüyle bataklığa dönüşebilir. Eğer böylesi gölleri korumazsanız hızla tükenirler. Çevremizi daha güzel ve yaşanabilir hale getirmek, hem bugünün hem de geleceğin sorumluluğudur. Hazar gölünün yok olması demek Elazığ ve komşu illerden Malatya, Bingöl ve Diyarbakır'ın ekosisteminin yok olması demektir.

HAZAR GÖL'ünün yok olmaması, ekolojik dengenin bozulmaması, öngörülenden fazla suyun çekilip çekilmediğinin araştırılıp, bu doğa harikası gölümüzün kurtarılması için bir Meclis Araştırmasının açılması gerekmektedir.

- 1.- Muhsin KOÇYİĞİT-Diyarbakır Mv.
- 2.- Ali Rıza GÜLÇİÇEK-İstanbul Mv.
- 3.- Selami YİĞİT-Kars Mv.
- 4.- Ensar ÖĞÜT-Ardahan Mv.
- 5.- Mehmet Vedat YÜCESAN-Eskişehir Mv.
- 6.- Erdoğan KAPLAN-Tekirdağ Mv.
- 7.- V. Haşim ORAL-Denizli Mv.
- 8.- Mehmet Şerif ERTUĞRUL-Muş Mv.
- 9.- Muharrem TOPRAK-İzmir Mv.
- 10.- Mustafa ÖZYURT-Bursa Mv.
- 11.- Mustafa ÖZYÜREK-Mersin Mv.
- 12.- Atila EMEK-Antalya Mv.
- 13.- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU-Antalya Mv.
- 14.- Sedat PEKEL-Balıkesir Mv.
- 15.- Osman ÖZCAN-Antalya Mv.
- 16.- Halil TIRYAKI-Kırkkale Mv.
- 17.- Ahmet Sırrı ÖZBEK-İstanbul Mv.
- 18.- Muharrem ESKİYAPAN-Kayseri Mv.
- 19.- Hasan Fehmi GÜNEŞ-İstanbul Mv.
- 20.- Hasan AYDIN-İstanbul Mv.
- 21.- Mehmet TOMANBAY-Ankara Mv.
- 22.- Mehmet PARLAKYİĞİT-Kahramanmaraş Mv.
- 23.- İsmail DEĞERLİ-Ankara Mv.
- 24.- Nurettin SÖZEN-Sivas Mv.
- 25.- Nuri ÇİLİNGİR-Manisa Mv.
- 26.- Nadir SARAÇ-Zonguldak Mv.
- 27.- Atilla KART-Konya Mv.
- 28.- İlyas Sezai ÖNDER-Samsun Mv.
- 29.- Ufuk ÖZKAN-Manisa Mv.
- 30.- Engin ALTAY-Sinop Mv.
- 31.- Hasan ÖREN-Manisa Mv.